

OB IZIDU NEKE KNJIGE

NIVES SULIČ

Človek je res idiot. Preživi raziskovalni tabor v Beli Krajini, že desetega po vrsti, nato celo večnost grize svinčnik in končno le ustvari članek z izsledki s tega tabora, potem še dolge mesece mori sodelavce, naj vendarle že dokončajo svoje članke, da bo zadeva končno le zagledala beli dan. Ti mečkajo, zamujajo, potem pa se le zgodi čudež in vsi članki so na kupu. Potem se moraš bosti z nemarno tiskarno in njenimi malomarnimi delavci, ki se požvižgajo na dane dogovore in jim je vseeno, kako bo knjiga izgledala. Škripaš z zobmi in kolneš dan, ko si jim - naivno, da je kaj - vnaprej nakazal plačilo natisa. In ko končno knjiga izide in seveda še zmeraj ni takšna, kot bi morala biti, če bi tiskarna solidno opravila svoje delo, se ti najprej stemni pred očmi in skleneš, da nikoli več ne prestopiš praga te ugledne ustanove, nato pa se pomiriš in si rečeš: Samo da je zunaj. In ko vidiš, kako ob predstavitvi publikacije domačinom, za katere je bila pravzaprav tudi pisana, mimogrede izginejo vsi izvodi, in kako vaščani kradoma listajo po njej in iščejo svoje ime ali pa fotografijo, si rečeš: Splačalo se je. Čeprav se nobenemu od novinarjev ni zdelo vredno priti na predstavitev - Stari trg je vendar tako daleč od dolenjske metropole, pa še vreme je bilo tako slabo (morda je vzrok tudi dejstvo, da je bila to ravno pustna sobota, tudi novinarji se morajo kdaj pa kdaj poveseliti). Ni pa bilo tako slabo, da bi zaustavilo peščico naivnih etnologov, avtorjev posameznih člankov, ki so se v snežnem metežu prebili v Belo krajino iz Ljubljane ali Maribora, in so bili presenečeni, ko so v vaški gostilni zagedali toliko zbranih domačinov.

Potem pošlješ knjigo na vse mogoče ugledne naslove, jo razdeliš kolegom in čakaš. Čakaš na odmeve, ki jih ni, nestrpno trgaš poštarju iz rok četrtkovo Delo s Književnimi listi, pa Dolenjski list, ki tolikokrat javka, kako se slabo godi dolenjski kulturi. Kolegi molčijo, vseeno jim je, ali pa slišiš po ovinkih: "Kaj se pa tale gre? Kdo pa misli, da je?" Ves besen skleneš, da boš napisal sam svojo oceno, pa se ti zdi le preneumno. Vmes pa dobivaš pisma neznancev iz Domžal, ki prosijo za knjigo, pa opravičilo domačinov, ki se zaradi bolezni niso mogli udeležiti predstavitve, pa njihove zahvale za vabilo na predstavitev. Kolegi pa molčijo, kot da bi bili plačani za to.

Človek je res idiot. Vedno znova.